

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorunun T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil KARAİSMAİLOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini arz ederim.

Özgür KARABAT

İstanbul Milletvekili

Ulaştırma Bakanlığı, ülkemizde bütçesiyle öne çıkan bakanlıklarımızdan biridir. Devasa bütçesi ve yetkileriyle inşaat faaliyetlerini yöneten ve özellikle son yerel yönetim seçimlerinin ardından yetkileri daha da artırılan Bakanlığa ilişkin son Sayıştay raporlarında önemli bulgu ver tespitlere yer verilmiştir.

Örneğin kent içi raylı sistem hatları yapım işlerinde ihale dokümanı kapsamında elektromekanik iş grubunda bulunan iş kalemlerine ilişkin kesin projelerin grup (set/takım) fiyatlı teklif almaya uygun nitelikte olmadığı tespit edilmiş, bu durumun da İhale Kanununun 62'nci maddesine açıkça aykırı olduğu ifade edilmiştir.

Yine bir yapım işinde idarece belirlenen iş kalemleri bazında isteklilerden teklif alınabilmesi için yapılacak imalat kalemleri açık bir şekilde belirtilmesi ve buna uygun birim fiyat tarifeleri hazırlanması gerektiği halde bu işlemlerin yapılmadığı, söz konusu durumun da yine İhale Kanunun 62'nci maddeye aykırı olduğu, yanı sıra Kamu İhale Kanunu'nun 60'ıncı maddesine göre de idari, mali ve cezai sorumluluk gerektirdiği belirtilmiştir.

Bahse konu ihmal ve eksiklikler sonucu yüklenici şirkete rayiç fiyatlar üzerinden haksız kazanç sağlandığı belirtilmiş, dolayısıyla önemli bir kamu zararı ortaya çıkmıştır. Başka bir ihmalin de projelerde “unutulan” kalemler bağlamında ortaya çıktığı ifade edilmiştir. Yüklenici şirketlerin bazı işleri yapmayı “unuttuğu” ve nedense bu unutulmuş işlerin kâr marjı yüksek kalemler olduğu tespit edilmiştir.

Raporlara konu olan bir başka tespit de Yap-İşlet-Devret Projelerinde (YİD) karşımıza modeli ile yaptırılan projeler için müşavirlik hizmeti alımı işleri ihalesiz yapılıyor. “Adrese teslim” verildiği izlenimi bulunan bu ihalelerde de rakam sınırı olmaması düşündürücüdür.

Kaldı ki sadece 2021 yılında müşavirlik hizmetlerine ödenen para tam 529 milyon 870 bin 838 TL'ye ulaşmıştır. Bakanlık tarafından hazırlanan danışmanlık hizmet alımı ihale dokümanlarında, tekliflerin değerlendirilmesinde yeterlilik kriterlerinin puanlamasının da ne şekilde yapılacağına dair bir belirlemede bulunulmadığı görülmüştür. İdarenin, bu tür kritik ihalelerde keyfi, subjektif değerlendirmeler yaparak istekliler arasında farklı puanlamalar yapabilme imkanına sahip bulunduğu ve bu durumun da suistimallere açık olduğu tarafımızca değerlendirilmiştir.

Denetimlerde tespit edilen önemli bulgulardan biri de “kesin kabul” işlemlerinde ortaya çıkmıştır. Ulaştırma Bakanlığı'na bağlı Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen ve teminat süresi geçtiği halde kesin kabulü yapılmamış yapım işleri bulunmaktadır. Kamunun burada büyük zararı olduğu halde bu konuda da ihmallerin yıllara sari devam ettiği görülmektedir.

Raporlara konu olan bir başka önemli tespit de Bakanlık tarafından gerçekleştirilen ihalelerin ihale sonuç formlarının Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) üzerinden gönderilmemesi nedeniyle, bu ihalelere ilişkin bilgilerin EKAP üzerinden görüntülenemediği tespittir. On milyarlarca lirayı bulan ve şeffaf olması gereken ihalelerin neden kamuoyundan gizlendiği anlaşılamamış, ihalelerle ilgili kafalarda soru işareti oluşmasına neden olmuştur.

Buna göre;

- 1- Bakanlık tarafından gerçekleştirilen ihalelerin ihale sonuç formlarının Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) üzerinden gönderilmemesinin nedeni nedir? İhaleler neden kamuoyundan gizlenmektedir?
- 2- Bakanlığınıza ait olup Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) üzerinde yayınlanması gereken kaç ihale bilgisi paylaşılmamıştır? Sayıştay'ın tespitlerinin ardından EKAP'ta yayınlanmayan ihaleler kamuoyu ile paylaşılmış mıdır? Paylaşılmadıysa bunun gerekçesi nedir?
- 3- Türkiye'nin deniz yetki alanlarında faaliyet gösteren kıyı yapılarına yanaşacak ve ayrılacak gemilere kılavuzluk ve römorkör hizmetlerini verecek özel sektör şirketlerinin seçimi usulsüz yapıldığı tespiti doğru mudur? Konuya ilişkin kurum bünyesinden bir soruşturma başlatılmış mıdır?
- 4-Yurdun çeşitli bölgelerindeki havalimanlarının denetimini sadece 13 teknik personel yapıyor olması uygun mudur? Bu konuda ek personel alınması düşünülmekte midir?